

Briuselis, 2020 m. lapkričio 25 d.
(OR. en)

13238/20

EDUC 417
JEUN 125
DIGIT 132
COMPET 580

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12809/20

Dalykas: Tarybos išvados dėl skaitmeninio švietimo Europos žinių visuomenėje

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl skaitmeninio švietimo Europos žinių visuomenėje, kurias Taryba, taikydama rašytinę procedūrą, patvirtino 2020 m. lapkričio 24 d.

2020 m. lapkričio 18 d. Nuolatinių atstovų komiteto sprendimu šios išvados bus perduotos paskelbti Oficialiajame leidinyje.

Tarybos išvados dėl skaitmeninio švietimo Europos žinių visuomenėje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

ATSIŽVELGDAMA Į:

1. priede išdėstytą politinį kontekstą;

PABRĖŽDAMA, KAD:

2. aukštos kokybės ir įtraukus švietimas bei mokymas yra europinė stiprybė, grindžiama demokratinėmis vertybėmis ir apšvietos idėja. Plačiai paplitusios skaitmeninės technologijos ir prieiga prie interneto atveria naujų galimybių ir iššūkių;
3. mūsų žinių visuomenės skaitmeninė transformacija spartėja ir skaitmeninių paslaugų bei duomenų daugėja. Tai apima besikeičiančią darbo rinką, taip pat naujus darbo profilius ir skaitmeninių kompetencijų¹ paklausą XXI amžiaus įgūdžių kontekste. Didėjanti dirbtinio intelekto² įtaka sustiprins mūsų žinių visuomenės skaitmeninės transformacijos poveikį ilgalaikėje perspektyvoje ir ateityje gali pasiūlyti daug žadančių naujų mokymosi, mokymo ir rengimo galimybių. Aukštos kokybės ir įtraukus švietimas bei mokymas yra labai svarbūs, kad visi asmenys ir piliečiai įgalėtų suprasti šiuos pokyčius, juose dalyvauti ir juos formuoti;

¹ Kaip nurodyta Tarybos rekomendacijos dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (2018/C 189/01) priede, skaitmeninė kompetencija apima patikimą, kritišką ir atsakingą skaitmeninių technologijų naudojimą mokymosi, darbo ir dalyvavimo visuomenės gyvenime tikslais ir jų išmanymą. Ji apima gebėjimą naudotis informacija ir duomenimis, bendravimą ir bendradarbiavimą, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, skaitmeninio turinio kūrimą (įskaitant programavimą), saugumą (įskaitant skaitmeninę gerovę ir su kibernetiniu saugumu susijusias kompetencijas), su intelektine nuosavybe susijusius klausimus, problemų sprendimą ir kritinį mąstymą.

² Dirbtinis intelektas (DI) reiškia IT sistemas, kurios demonstruoja intelektinį elgesį analizuodamos savo aplinką ir imdamosi veiksmų – šiokiu tokiu mastu savarankiškai – konkretiems tikslams pasiekti.

4. COVID-19 pandemija ir jos tebedaromas poveikis Europos švietimo ir mokymo sistemoms bei institucijoms išryškina, kad skubiai reikia geriau suprasti ir nuolat vertinti skaitmeninio švietimo technologijų naudojimo būdus, naudą ir iššūkius³, taip pat skaitmeninių kompetencijų lygį, be kita ko, mokymosi visą gyvenimą kontekste;
5. COVID-19 pandemija dar labiau išryškino neatidėliotiną poreikį laikytis holistinio požiūrio į skaitmeninį švietimą. Siekiant patenkinti dabartinius poreikius, aukštos kokybės ir įtraukus švietimas ir mokymas apima skaitmenines ir neskaitmenines mokymosi ir mokymo formas, įskaitant tokius metodus kaip mišrusis mokymasis⁴ ir nuotolinis mokymasis⁵. Tai suteikia galimybę gerinti į besimokančiuosius orientuotą švietimą ir mokymą, atsižvelgiant į konkrečius individų poreikius;
6. skaitmeninis švietimas⁶ yra būtina sąlyga siekiant padėti formuoti skaitmeninę transformaciją, vykdyti tęstinį švietimą ir mokymą bei mokymąsi visą gyvenimą ir užtikrinti aukštos kokybės ir įtraukų švietimą bei mokymą visiems. Todėl svarbu atsižvelgti į jo visuomeninį aspektą ir suvokti jį kaip gilios kultūrinės transformacijos dalį. Ši kultūrinė transformacija deda pamatą tam, kad visi asmenys ir piliečiai galėtų konfidencialiai ir saugiai naudotis duomenimis, skaitmeninėmis technologijomis ir infrastruktūra, kartu deramai laikydamiesi duomenų apsaugos taisyklių, ir galėtų aktyviai dalyvauti politiniuose sprendimuose, visuomenės raidoje ir darbo rinkoje;

³ Šiose išvadose skaitmeninio švietimo technologijos apibrėžiamos kaip technologijos, kuriomis sudaromos sąlygos lengviau pasiekti besimokančiųjų rezultatų, juos analizuoti ir pagerinti kuriant, naudojant ir valdant atitinkamus technologinius procesus ir išteklius.

⁴ Šiame kontekste mišrusis mokymasis suprantamas kaip pedagoginis tiesioginio ir internetinio mokymosi derinimo metodas, kai besimokantysis tam tikru mastu kontroliuoja laiką, vietą, trajektoriją ir tempą.

⁵ Šiose išvadose nuotolinis mokymasis apibūdinamas kaip mokymosi būdas, kuriuo galima organizuoti ir vykdyti mokymo bei mokymosi veiklą nuotolyje (pvz., naudojant radiją, televiziją, internetą ar elektroninius išteklius).

⁶ Skaitmeninis švietimas apima dvi skirtingas, tačiau viena kitą papildančias perspektyvas: pedagoginį skaitmeninių technologijų naudojimą mokymui, mokymuisi ir vertinimui remti bei stiprinti ir besimokančiųjų ir švietimo bei mokymo darbuotojų skaitmeninių kompetencijų ugdymą.

7. skaitmeninis švietimas turėtų koncentruotis į besimokančiuosius ir turėtų padėti visiems asmenims bei piliečiams tobulėti asmeniškai ir ugdyti savo įgūdžius užtikrintai, laisvai ir atsakingai. Skaitmeninis švietimas, kaip neatsiejama aukštos kokybės ir įtraukaus švietimo ir mokymo dalis, turėtų būti grindžiamas sąžiningumo ir pasitikėjimo jo kokybe principu. Juo taip pat turėtų būti prisidedama prie geresnio švietimo turinio ir pedagogikos metodų prieinamumo, didesnės socialinės įtraukties, taip pat prie geresnio kompetencijų įgijimo, skatinant visų lavinimosi sėkmę. Skaitmeniniame švietime turėtų būti atsižvelgiama į besiformuojančias technologijas, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą, ir į jų saugą, pedagogiškai pagrįstą ir etišką taikymą;
8. skaitmeniniame švietime taip pat turėtų būti atsižvelgiama į besimokančiųjų, mokytojų, instruktorių ir pedagogų, taip pat tėvų ir prižiūrinių asmenų gerovę, pavyzdžiui, saugios mokymosi aplinkos atžvilgiu. Jis taip pat turėtų padėti sudaryti palankesnes sąlygas visiems piliečiams naudotis informacija ir skatinti aktyvų kultūrinį, ekonominį ir socialinį dalyvavimą Europos žinių visuomenėje;
9. skaitmeninis švietimas turėtų padėti didinti informuotumą apie pilietiškumą, įskaitant skaitmeninį pilietiškumą⁷, ugdant pilietiškumo kompetencijas. Pastarosios apima kritinį požiūrį į informaciją, kurio laikydamiesi piliečiai gali naršyti skaitmeniniame pasaulyje ir ugdyti pagrindinių demokratijos ir saviraiškos laisvės vertybių supratimą;
10. kiekvienas europietis turėtų įgalėti aktyviai dalyvauti visuomenės skaitmeninėje transformacijoje ir naudotis tinkama, prieinama ir saugia mokymosi aplinka. Visada turi būti garantuojama žmogaus teisė į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą, kaip nustatyta Europos socialinių teisių ramstyje ir saugoma pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją;
11. siekiant panaikinti skaitmeninę lyčių atskirtį su IRT susijusiose srityse ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse itin svarbus lyčiai atžvalgos požiūris visų rūšių ir lygmenų švietime bei mokyme;

7 Skaitmeninis pilietiškumas – tai vertybių, įgūdžių, požiūrių, žinių ir kritinio supratimo visuma, kurios piliečiams reikia skaitmeniniame amžiuje. Skaitmeninis pilietis žino, kaip naudotis technologijomis, ir geba su jomis dirbti kompetentingai ir pozityviai.

12. itin svarbi yra galimybė gauti aukštos kokybės ir įtraukų skaitmeninėmis priemonėmis remiamą švietimą bei mokymą. Nepaisant itin svarbaus tiesioginio mokymosi ir mokymo formatų vaidmens bei naudos, galimybė gauti aukštos kokybės ir įtraukų švietimą bei mokymą skaitmeninio švietimo technologijomis ir jas pasitelkiant yra būtinos sąlygos Europos žinių visuomenės gyvybingumui ateityje, taip pat Europos inovacijų sistemai, kuri sudaro sąlygas žaliajai ir skaitmeninei transformacijai, užtikrina tvarų augimą, darbo vietas bei galimybes ir skatina asmeninį tobulėjimą;
13. stipri Europa grindžiama bendrų vertybių kultūra, dalijimusi, atsinaujinimu ir atvirumu naujoms mainų formoms, taip pat piliečių, švietimo ir mokymo įstaigų, privačiojo sektoriaus ir įvairių nacionalinių švietimo sistemų dalyvavimu bei bendradarbiavimu. Praktika (vietos, regionų, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis) besidalijančios interneto bendruomenės⁸ yra matomesnės ir ateityje augs;

ŽINODAMA, KAD:

14. laikantis subsidarumo principo atsakomybė už mokymo turinį ir švietimo sistemų organizavimą tenka valstybėms narėms;
15. skaitmeninis švietimas valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje skirtingų rūšių bei lygmenų švietime ir mokyme įgyvendinamas skirtingu mastu. Skaitmeninio švietimo technologijų patirtis visoje Sąjungoje yra skirtinga ir labai priklauso nuo politikos bei valdymo sistemų, infrastruktūros ir techninių priemonių, taip pat finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Tai, be kita ko, visų pirma gerai parengti mokytojai, instruktoriai, pedagogai ir kiti pedagoginiai bei administraciniai darbuotojai, įskaitant švietimo ir mokymo įstaigų vadovus;

⁸ Mokytojai, instruktoriai, pedagogai ir kiti pedagoginiai darbuotojai dažnai dalyvauja įvairiuose e. portaluose ir interneto bendruomenėse, pavyzdžiui, tokiose europinėse e. platformose kaip Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninė platforma (EPALE), „School Education Gateway“, „E-Twinning“ ir kt. Jie taip pat gali dalyvauti platesnėse tarptautinėse e. bendruomenėse, pavyzdžiui, per tarptautines organizacijas ir daugiašales įmones.

16. COVID-19 pandemija paskatino greitąjį atsaką į ekstremaliąją situaciją. Valstybės narės uždarė daugumą savo švietimo ir mokymo objektų ir reikalavo, kad įstaigos užtikrintų mokymo, rengimo, mokymosi ir vertinimo tęstinumą daugiausia nuotoliniais metodais;
17. priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės ir jų švietimo bei mokymo įstaigos, atsižvelgdamos į nacionalines aplinkybes, išryškino skaitmeninio švietimo supratimo svarbą, padėjo padidinti švietimo ir mokymo sistemų skaitmeninius pajėgumus ir suteikė mokytojams, instruktoriams, pedagogams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams profesinio tobulėjimo galimybių;
18. vis dėlto, nepaisant didelių visų valstybių narių pastangų, atsakomosios priemonės į ekstremaliąsias situacijas siekiant sudaryti palankesnes sąlygas nuotoliniams metodams atskleidė visai Sąjungai bendrus švietimo ir mokymo sistemų iššūkius bei silpnąsias vietas:
 - a) per COVID-19 pandemiją dažnai paaiškėdavo, kad kai kurie besimokantieji įvairiose valstybėse narėse skirtingu mastu negalėjo visa apimtimi pasinaudoti savo teise į švietimą ir mokymą dėl tinkamos fizinės ir technologinės prieigos stokos⁹;
 - b) beprecedentis iššūkis, susijęs su COVID-19 pandemija, atskleidė neatidėliotiną poreikį visiems suteikti geresnes skaitmenines kompetencijas, kad visiems asmenims ir piliečiams būtų užtikrinta lygi galimybė gauti išsilavinimą ir mokymą, ypač tokiose situacijose, kai švietimas ir mokymas vykdomi nuotoliniu būdu. Specialiųjų poreikių turintys besimokantieji susidūrė su ypatingais iššūkiais;
 - c) nors per COVID-19 pandemiją perėjimas prie skaitmeninio švietimo paspartėjo, naujų žinių sklaidos formų vystymas ir naudojimas gali, kai tai daroma be informuotumo ir tikslingumo, atkartoti tradiciškesnes mokymo ir mokymosi formas;

9 EURYDICE (2020 m.). Covid-19 poveikis: Europos švietimo sistemų uždarymas.

- d) COVID-19 pandemija buvo iššūkių laikas tarpvalstybinės švietimo ir mokymo veiklos tęstinumui. Tai pasakytina apie tarpvalstybinį švietimą ir mokymą, taip pat programos „Erasmus+“ judumo aspektą, visų pirma studentų ir darbuotojų judumą aukštojo mokslo bei profesinio rengimo ir mokymo (PRM) srityje;
- e) COVID-19 paskatintas švietimo ir mokymo įstaigų uždarymas pakeitė mokytojų, instruktorių, pedagogų ir kitų pedagoginių darbuotojų vaidmenį, ir jie turėjo rasti naujų būdų ryšiams su besimokančiais palaikyti ir jų savarankiškam darbui remti tiek bendradarbiaujamojo mokymosi aplinkose, tiek kitais atžvilgiais. Taip pat paaiškėjo, kad mokytojams, instruktoriams ir mokytojų švietimo tinklams, taip pat švietimo ir mokymo įstaigoms reikia bendradarbiavimo, pajėgumų stiprinimo, specialaus profesinio mokymo, skirto skaitmeniniam mokymui, taip pat pagalbos priemonių;

PRIPAŽINDAMA, KAD:

- 19. skaitmeninė atskirtis valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje tebekelia iššūkį, nes ji gali dar labiau sustiprinti iki šiol buvusią struktūrinę nelygybę, įskaitant socioekonominę ir lyčių nelygybę;
- 20. skaitmeninio švietimo technologijų kontekste turi būti užtikrinta valstybių narių ir jų piliečių duomenų apsauga ir skaitmeninis suverenumas, nepaisant padėties skubos. Be to, atsižvelgiant į didėjančią šviečiamojo skaitmeninio turinio kūrimą ir sklaidą, būtina pripažinti teisinius ir etinius principus, kuriais grindžiama intelektinė nuosavybė;
- 21. naujos žinių perdavimo formos ir mokymosi aplinkos, be kita ko, bendrakūros forma, skatina platesnę formaliojo švietimo ir mokymo bei neformaliojo ir savaiminio mokymosi sąsają. Keitimasis gerąja praktika vietos, regioniniu, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis suteikia galimybių paspartinti skaitmeninio švietimo technologijų integravimą į visų formų mokymąsi ir puoselėti mokymo bei mokymosi aukštą kokybę ir įtraukumą;

22. skaitmeninio švietimo technologijos atveria naujų mokymosi ir mokymo galimybių ir yra svarbus veiksnys užtikrinant aukštos kokybės bei įtraukų švietimą ir mokymą. Jos gali papildyti tiesioginį bendravimą – tiesioginį mokymą ir rengimą, taip pat neskaitmeninę gerąją praktiką ir mokymo bei mokymosi priemones, kurios tebėra svarbios ir negali būti visiškai pakeistos virtualiais formatais;
23. kad technologijomis būtų galima puoselėti švietimo kokybę ir įtraukumą, jos turi būti taikomos išvien su saugiomis mokymosi aplinkomis ir pedagoginiais metodais. Švietimo technologijų bendrovės, įskaitant startuolius ir MVI, atlieka esminį vaidmenį vystant novatoriškas ir prieinamas skaitmeninio švietimo technologijas, taip puoselėdamos tiek skaitmeninį švietimą, tiek Europos ekonomikos skaitmeninę transformaciją. Kad šios bendrovės klestėtų, itin svarbios inovacijoms palankios sąlygos ir atitinkamos finansavimo galimybės;
24. skaitmeniniame švietime reikia pabrėžti pedagoginių koncepcijų, mokymosi ir mokymo priemonių bei metodų svarbą. Švietimo srities moksliniai tyrimai gali padėti plėtoti novatoriškas švietimo ir mokymo koncepcijas ir sudaryti sąlygas plačiau suvokti skaitmeninės transformacijos poveikį mokymuisi ir mokymui, taip pat švietimo bei mokymo sistemoms;
25. skaitmeninių kompetencijų ugdymas visų tipų ir lygmenų švietimo ir mokymo įstaigose visada turėtų būti susietas su atitinkamu susijusių bendrųjų kompetencijų, įskaitant gyvenimo įgūdžius, deriniu ir tam turėtų padėti pažangiausia prieinama infrastruktūra, įranga ir technologijos. Visų pirma profesinio rengimo ir mokymo programose, įskaitant kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo programas, reikalingas tinkamas skaitmeninių, profesinių ir technologinių įgūdžių bei kompetencijų derinys, kuris gali padėti didinti įsidarbinamumą;

26. tarptautiniu mastu konkurencinga ir tvari Europos inovacijų sistema priklauso nuo aukštos kokybės ir įtraukių švietimo ir mokymo sistemų. Ji taip pat remiasi pavyzdine mokslinių tyrimų sistema, kuri idealiu atveju būtų glaudžiai susijusi su švietimu ir mokymu. Todėl ankstyvas mokslinių tyrimų ir inovacijų, pvz., švietimo srities mokslinių tyrimų, rezultatų perdavimas, taip pat novatoriškų skaitmeninio švietimo sprendimų bendrakūra ir išbandymas suteiks pridėtinės vertės švietimo ir mokymo srityje, pvz., tokiose srityse kaip politikos formavimas ar taikymas pedagoginiais tikslais;

PAŽYMĖDAMA, KAD:

27. Europos Komisija paskelbė atnaujintą 2021–2027 m. Skaitmeninio švietimo veiksmų planą, kuriuo švietimas ir mokymas pritaikomi prie skaitmeninio amžiaus¹⁰ ir kurio atžvilgiu turėtų būti vykdoma tolesnė veikla bendrakūrybinio su valstybėmis narėmis proceso metu, kai tinkama ir aktualu;
28. pagrindiniai jo tikslai – skatinti efektyvios skaitmeninės švietimo ekosistemos plėtrą ir gerinti skaitmeninei pertvarkai būtinus skaitmeninius įgūdžius bei kompetencijas – gali prisidėti prie strategiškesnio požiūrio į skaitmeninį švietimą Sąjungos lygmeniu;
29. aukštų rezultatų skaitmeninė švietimo ekosistema¹¹ turėtų sudaryti sąlygas aukštos kokybės ir įtraukiam švietimui bei mokymui pasitelkiant atitinkamą infrastruktūrą, junglumą, skaitmeninių pajėgumų planavimą ir organizacinius pajėgumus; tai gali sudaryti geresnes sąlygas ir lankstesnę galimybę visiems asmenims visose vietovėse gauti išsilavinimą ir mokymą. Tai yra sėkmingo skaitmeninio švietimo įgyvendinimo pagrindas ir būtina sąlyga struktūrinei švietimo ir mokymo sistemų transformacijai;

¹⁰ COM(2020) 624 final.

¹¹ Šiose išvadose skaitmeninio švietimo ekosistemos gali būti suprantamos kaip būtina aplinka ir sąlygos aukštos kokybės įtraukiam skaitmeniniam švietimui užtikrinti. Tai daugiausia susiję su aukštos kokybės turiniu, patogiomis naudoti priemonėmis, pridėtinę vertę kuriančiomis paslaugomis ir saugiomis platformomis.

30. siekiant prasmingai naudotis skaitmeninėmis technologijomis švietimo srityje, visų švietimo ir mokymo tipų ir lygmenų, visų amžiaus grupių mokytojams, instruktoriams, pedagogams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams, taip pat besimokantiejiems reikia skaitmeninių kompetencijų ir tinkamų pedagoginių metodų. Skaitmeninių kompetencijų ugdymas turėtų būti atžvalgas amžiui ir lyčiai, jis taip pat turėtų apimti žiniasklaidos, skaitmeninio ir duomenų raštingumo, kritinio mąstymo ir kovos su klaidinga informacija bei dezinformacija, neapykantos kupina ir žalinga kalba, taip pat patyčių kibernetinėje erdvėje ir priklausomybės klausimus, taip pat turėtų būti sprendžiami tokie saugumo klausimai, kaip privatumo apsauga, duomenų apsauga ir intelektinės nuosavybės teisės;
31. neformalusis ir savaiminis mokymasis turėtų būti puoselėjami kaip svarbios priemonės, suteikiančios formaliojo švietimo sistemai nepriklausantiems visų amžiaus grupių žmonėms būtiną skaitmeninės kompetencijos lygį, siekiant remti jų profesinį ir asmeninį tobulėjimą, be kita ko, atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip socialiniai santykiai ir fizinė bei psichinė sveikata, taip pat į skaitmeninę gerovę. Šiuo atžvilgiu svarbios skaitmeninės aplinkos ir prasmingo bei etiško skaitmeninių priemonių naudojimo kultūra. Skaitmeninio neformaliojo ir savaiminio mokymosi galimybės yra ypač aktualios ne tik jaunimui, bet ir vyresnio amžiaus žmonėms, kurie ypač nukentėjo nuo COVID-19 pandemijos padarinių;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, ATSIŽVELGIANT Į NACIONALINES APLINKYBES:

32. skatinti skaitmeninio švietimo technologijų integravimą ir skaitmeninių kompetencijų įgijimą siekiant pagerinti mokymą, rengimą ir mokymąsi visų tipų ir lygmenų švietime bei mokyme, taip pat mokymosi visą gyvenimą perspektyvoje;
33. skatinti naujoviškų mokymosi būdų, įskaitant skaitmeninius komponentus, mokymosi rezultatų vertinimą, kokybės užtikrinimą ir patvirtinimą;
34. apsvarstyti pedagoginius modelius ir mokytojų, instruktorių, pedagogų bei kitų pedagoginių darbuotojų švietimą ir mokymą, kad būtų galima geriau pasinaudoti įvairiomis skaitmeninio švietimo technologijų teikiamomis galimybėmis;

35. sudaryti sąlygas mokytojams, instruktoriams, pedagogams ir kitiems pedagoginiams darbuotojams, pavyzdžiui, mokytojų rengėjams, ir juos motyvuoti dalyvauti pirminiame ir tęstiniame profesiniame tobulėjime, siekiant ugdyti ir gerinti jų skaitmeninius įgūdžius ir kompetencijas bei pagrindines žinias IRT srityje, kad jie galėtų užtikrintai dirbti su skaitmeninėmis švietimo technologijomis ir teikti aukštos kokybės švietimo ir mokymo paslaugas. Tokiu būdu jie turėtų įgalėti dalyvauti kuriant novatoriškus ir į besimokančiuosius koncentruotus mokymo ir rengimo metodus bei taikomąją didaktiką, kuriais skatinamas kritinis ir kūrybinis mąstymas ir kuriami saugios, aukštos kokybės ir įtraukios mokymosi aplinkos bei turiniai. Gerai parengti mokytojai, galintys naudoti skaitmenines technologijas prasmingu amžiui ir lyčiai atžvalgiu pedagoginiu būdu, yra vienas pagrindinių veiksmų siekiant visiems užtikrinti aukštos kokybės ir įtraukų skaitmeninį švietimą;
36. skatinti visų besimokančiųjų įtrauktį, mažinant socialinę nelygybę ir skaitmeninę atskirtį, taip pat visiems suteikti vienodą prieigą prie tinkamų skaitmeninio mokymosi galimybių ir aplinkos;
37. apsvarstyti galimybę investuoti į skaitmeninį švietimą pasinaudojant naujos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, visų pirma šių pavyzdinių projektų: „Ryšys“ ir „Perkvalifikavimas ir įgūdžių tobulinimas“, galimybėmis, siekiant prisidėti prie ekonomikos gaivinimo modernizuojant ir stiprinant aukštos kokybės ir įtraukų švietimą bei mokymą; taip pat apsvarstyti galimybę pasinaudoti kitomis Sąjungos finansavimo galimybėmis, pavyzdžiui, programomis „Erasmus+“, „Europos horizontas“, „Skaitmeninė Europa“, Europos infrastruktūros tinklų priemone (EITP II), „InvestEU“, ERPF ir ESF+;

PRAŠO KOMISIJOS, LAIKANTIS SUTARČIŲ IR TINKAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ IR NACIONALINES APLINKYBES:

38. Komisijoje užtikrinti suderintą požiūrį į skaitmeninį švietimą ir kartu su valstybėmis narėmis bei atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais pradėti strateginių svarstymų procesą dėl sėkmingam skaitmeniniam švietimui galimybes sudarančių veiksnių, įskaitant junglumą ir skaitmeninę pedagogiką, infrastruktūrą, skaitmeninę įrangą, mokytojų ir studentų skaitmeninius įgūdžius, sąveikumą ir duomenų standartus, atsižvelgiant į technologinį suverenumą, privatumą, duomenų apsaugą ir etiką, kartu siekiant aukštos kokybės ir įtraukaus švietimo bei mokymo; be to, šio proceso metu, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir remiantis įrodymais, vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su Tarybos išvadomis dėl kovos su COVID-19 krize švietimo srityje, siekiant bendro supratimo Sąjungos lygmeniu dėl požiūrio į veiksmingus, įtraukius ir dalyvavimu pagrįstus nuotolinio mokymosi procesus;
39. išnagrinėti būdus, kaip skatinti labiau integruotą požiūrį į skaitmeninio švietimo politikos plėtojimą, galbūt įsteigiant Europos skaitmeninio švietimo centrą, remiantis jau esamais tinklais ir kitais atitinkamais veiksmiais, kad būtų galima geriau reaguoti į skaitmeninės transformacijos spartą, Europos švietimo erdvės kontekste ir užtikrinant sinergiją bei papildomumą su kitomis atitinkamomis politikos kryptimis;
40. remti skaitmeninio švietimo vystymą Europoje ir pabrėžti jo vaidmenį pasitelkiant Europos įgūdžių darbotvarkę, Europos švietimo erdvę ir naują strateginę Europos bendradarbiavimo programą, kuri pakeis programą „ET 2020“;
41. teikti informaciją apie skaitmeninio švietimo metodų vystymą ir dalytis gerąja praktika, visų pirma valstybėms narėms tarpusavyje mokantis, taip pat informaciją apie tarptautinį bendradarbiavimą ir lyginamąją analizę, pvz., su Europos Taryba, UNESCO ir EBPO;

42. remti valstybes nares vykstant skaitmeninei transformacijai švietimo ir mokymo srityje, visų pirma pasitelkiant tarpsektorinį bendradarbiavimą įvairių nacionalinių skaitmeninio švietimo iniciatyvų ir strategijų srityje, ir suburti valdžios institucijas, ekspertus, švietimo srities tyrėjus, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjus, pilietinę visuomenę (mokytojų sąjungas, besimokančiųjų ir tėvų asociacijas) ir privatųjį sektorių;
43. glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais siekiant išnaudoti esamas nacionalines ir Europos skaitmeninio švietimo ekosistemas, kartu pripažįstant, kad didelio efektyvumo skaitmeninio švietimo ekosistemai reikalingas švietimo turinys, platformos, paslaugos ir priemonės, kurie turi būti aukštos kokybės ir koncentruoti į besimokančiuosius, keliantys pasitikėjimą, saugūs, pedagoginiu požiūriu patikimi, prieinami ir, kai aktualu, daugiakalbiai, taip pat vystomi atviruoju būdu. Tai apima atsižvelgimą į etinius aspektus, be kita ko, dirbtinio intelekto srityje ir besimokančiųjų bei naudotojų asmens duomenų apsaugos puoselėjimą bei saugių tarptautinių mainų užtikrinimą pasitelkiant sąveikumą pagal Europos duomenų apsaugos taisykles;

PRAŠO KOMISIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ, VADOVAUJANTIS SAVO KOMPETENCIJA IR TINKAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

44. veiksmingai pasinaudoti programos „Erasmus+“ skaitmeniniu aspektu ir, kai tinkama, sinergijomis su kitomis atitinkamomis Sąjungos programomis, siekiant remti švietimo ir mokymo įstaigų skaitmeninės transformacijos planus; pasitelkiant programos „Erasmus+“ projektus toliau remti mokytojų profesinį tobulėjimą, taip pat skaitmeninių įgūdžių, kompetencijų ir pajėgumų ugdymą, veiksmingą skaitmeninio švietimo ir mokymo metodų ir priemonių įgyvendinimą, taip pat atvirųjų švietimo išteklių plėtojimą visose švietimo ir mokymo srityse siekiant užtikrinti mokymąsi visą gyvenimą; išnagrinėti potencialų programos „Erasmus+“ indėlį gerinant skaitmeninio švietimo turinio prieinamumą ir didinant socialinę įtrauktį, taip pat siekiant puoselėti visų besimokančiųjų lavinimosi sėkmę;

45. išnagrinėti įvairių Europos, nacionalinių ir regioninių programų, iniciatyvų ir projektų, kuriais remiama socialinė įtrauktis, sinergių stiprinimo galimybės; ugdyti besimokančiųjų ir mokytojų, instruktorių bei pedagogų, visų pirma asmenų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, įskaitant labiausiai skurstančius asmenis, skaitmeninius įgūdžius ir kompetencijas; stiprinti novatoriškų mokymosi ir mokymo metodų bei priemonių vystymą ir suteikti visiems besimokantiejiems galimybę naudotis aukštos kokybės ir įtraukiomis švietimo bei mokymo paslaugomis;
46. toliau remti Europos universitetų iniciatyvą pasitelkiant programas „Erasmus+“ ir „Europos horizontas“, taip pat profesinės kompetencijos centrus ir išnaudoti jų potencialą plėtojant skaitmeninį švietimą; skatinti atitinkamų programos „Erasmus+“ projektų rezultatų sklaidą, panaudojimą ir išplečiamumą, siekiant informuoti tiek politikos formuotojus, tiek švietimo specialistus;
47. išnagrinėti galimybę naudotis skaitmeninėmis technologijomis siekiant suteikti įvairesnių mišriojo ir virtualiojo judumo galimybių, taip pat daugiau lanksčių mokymosi galimybių švietimo ir mokymo srityje; remti dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant gerinti mokymąsi ir mokymą, propaguoti paramos paslaugas ir skaitmeninius administracinius procesus, pvz., tokius, kurie vystomi įgyvendinant Europos studento pažymėjimo iniciatyvą arba Europass;

48. toliau stiprinti ir maksimaliai didinti įsivertinimo priemonių (pvz., SELFIE, „HEInnovate“), programų (Europos skaitmeninės kompetencijos programos), dalyvaujamųjų renginių ir propaguojamosios veiklos (pvz., Skaitmeninio švietimo programuotojų maratono, ES programavimo savaitės) ir esamų platformų (pvz., „eTwinning“, „School Education Gateway“ ir Europos suaugusiųjų mokymosi e. platformos (EPALE)) sinergijas; toliau bendradarbiauti per tokius tinklus kaip Skaitmeninių įgūdžių ir užimtumo koalicija ir toliau remti Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos administruojamą Intelektinės nuosavybės švietimo srityje tinklą;
49. pasinaudoti moksliniais tyrimais, įskaitant Europos projektų, finansuojamų pagal programas „Erasmus+“, „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, rezultatus, kad būtų stiprinamos Europos švietimo erdvės ir Europos mokslinių tyrimų erdvės sinergijos, siekiant plėsti užmojų skaitmeninio švietimo srityje, t. y. remti ir panaudoti mokslinius tyrimus novatoriškiems pedagoginiams sprendimams skatinti ir politikos formavimui, įgyvendinimui bei vertinimui aprūpinti informacija;
50. pasinaudoti valstybių narių ir tarptautinių organizacijų, visų pirma EBPO, UNESCO ir Europos Tarybos, atitinkamų skaitmeninio švietimo leidinių ir tyrimų rezultatais.
-

POLITINIS KONTEKSTAS

1. 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo
2. Tarybos išvados dėl investavimo į švietimą ir mokymą. Veikla, susijusi su komunikatu „Švietimo persvarstymas. Investavimas į gebėjimus siekiant geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų“ ir „2013 m. metinė augimo apžvalga“¹².
3. Tarybos išvados dėl ikimokyklinio ugdymo ir pradinio ugdymo vaidmens skatinant kūrybingumą, novatoriškumą ir skaitmeninę kompetenciją¹³
4. Tarybos išvados dėl darbo su jaunimu naudojantis skaitmeninėmis technologijomis¹⁴
5. 2015 m. Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo bendra ataskaita „Nauji Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje prioritetai“¹⁵
6. Tarybos išvados dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinio mąstymo ugdymo pasitelkiant švietimą ir mokymą¹⁶
7. Tarybos rezoliucija dėl naujos įgūdžių darbotvarkės siekiant įtraukios ir konkurencingos Europos¹⁷
8. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl įtraukties įvairovėje siekiant visiems užtikrinti aukštos kokybės švietimą¹⁸

¹² OL C 64, 2013 3 5, p. 5.

¹³ OL C 172, 2015 5 27, p. 17.

¹⁴ OL C 414, 2019 12 10, p. 2.

¹⁵ OL C 417, 2015 12 15, p. 25.

¹⁶ OL C 212, 2016 6 14, p. 5.

¹⁷ OL C 467, 2016 12 15, p. 1.

¹⁸ OL C 62, 2017 2 25, p. 3.

9. 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo¹⁹
10. Tarybos išvados „Sustiprintos priemonės siekiant sumažinti horizontaliąją lyčių segregaciją švietimo ir užimtumo srityse“ (2017 m. gruodžio 7 d.)
11. Tarybos išvados dėl mokyklų raidos ir aukštos kokybės mokymo²⁰
12. Tarybos išvados dėl atnaujintos ES aukštojo mokslo darbotvarkės²¹
13. 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų²²
14. 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl visapusiško požiūrio į kalbų mokymą ir mokymąsi²³
15. 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems²⁴ ir 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos išvados dėl rekomendacijos įgyvendinimo²⁵
16. Tarybos išvados dėl artėjimo prie Europos švietimo erdvės vizijos²⁶
17. 2019 m. balandžio 9 d. Tarybos išvados „Siekiant vis darnesnės Sąjungos iki 2030 m.“²⁷
18. 2019 m. birželio 7 d. Tarybos išvados dėl aukšto skaitmeninimo lygio Europos ateities po 2020 m. „Skaitmeninio ir ekonominio konkurencingumo visoje Sąjungoje ir skaitmeninės sanglaudos stiprinimas“²⁸

¹⁹ OL C 189, 2017 6 15, p. 15.

²⁰ OL C 421, 2017 12 8, p. 2.

²¹ OL C 429, 2017 12 14, p. 3.

²² OL C 189, 2018 6 4, p. 1.

²³ OL C 189, 2019 6 5, p. 15.

²⁴ OL C 484, 2016 12 24, p. 1.

²⁵ OL C 189, 2019 6 5, p. 23.

²⁶ OL C 195, 2018 6 7, p. 7.

²⁷ Dok. 8286/19.

²⁸ Dok. 10102/19.

19. Tarybos rezoliucija dėl tolesnio Europos švietimo erdvės plėtojimo siekiant remti į ateitį orientuotas švietimo ir mokymo sistemas²⁹
20. Tarybos išvados dėl mokymosi visą gyvenimą politikos esminio vaidmens įgalinant visuomenes spręsti technologinių pokyčių ir perėjimo prie žaliosios ekonomikos klausimus remiant integracinį ir tvarų augimą³⁰
21. Tarybos rezoliucija dėl švietimo ir mokymo Europos semestro kontekste: informacija pagrįstų debatų dėl reformų ir investicijų užtikrinimas³¹
22. Tarybos išvados dėl Europos mokytojų ir dėstytojų ateities³²
23. Tarybos išvados dėl kovos su COVID-19 krize švietimo ir mokymo srityje³³
24. 2020 m. spalio 1–2 d. Europos Vadovų Tarybos išvados³⁴
25. Tarybos išvados dėl Europos skaitmeninės ateities kūrimo³⁵
26. Tarybos išvados „Perkvalifikavimas ir įgūdžių tobulinimas kaip tvarumo didinimo ir įsidarbinamumo gerinimo pagrindas ekonomikos gaivinimo ir socialinės sanglaudos kontekste“ (2020 m. birželio 8 d.)

²⁹ OL C 389, 2019 11 18, p. 1.

³⁰ OL C 389, 2019 11 18, p. 12.

³¹ OL C 64, 2020 2 27, p. 1.

³² OL C 193, 2020 6 9, p. 11.

³³ OL C 212 I, 2020 6 26, p. 9.

³⁴ Dok. EUCO 13/20.

³⁵ OL C 202 I, 2020 6 16, p. 1.